

СКАНДАЛ ЗА РОСПРАВУ ФОЛА РОЗРОСТАЄТЬСЯ

УРЯД ШУКАЄ ПОМІЧНИКА СИНКЛЕРА, КОТРИЙ УКРИВАЄТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 3. листопада. — Федеральний уряд розвів широке слідство, щоби розкрити всі факти про впливання на лаву присяжних суддів що мали розглянути справу Синклера й Фола, обжалованих за обманомане федерального уряду.

Ще позавчера урядові агенти зайшли до вашингтонського бюро детективного підприємства Бернса та мали відкрити там багато цікавих доказів на те, що агенти цього підприємства слідували за ріжними урядовими департаментами судівництва, та за часами лави присяжних суддів, щоби відтак уживати сріх інформації на те, щоби при допомозі відповідного натиску на них примушувати їх виступати під інтересів Фола й Синклера.

Уряд далай каже, що Синклер стояв у тіснім звязку з тою акцією, та що детективи Бернса складали звіт Кларкові, виначному урядовику Синклерського нафтового організації. Тепер власне за сям Кларком пролягає урядові агенти по шлях Злучених Держав, бо він пропав зі століть без сліду.

У Вашингтоні перед великою лавою суддів ведеться далі слідство в справі свого натиску Синклера на присяжних суддів. Перед сою лаву покликано ніч тій присяжних суддів, що мали розглянути справу Фола й Синклера, щоби вони розповіли, котрі агенти Бернса слідували за ними. Перед свідків поставлено чотирох агентів Бернса, а два присяжні судді показали зараз на двох агентів, які всіми способами пробували підходити до присяжних суддів, заводити з ними признні розмови, тощо. Загально звернено увагу на те, що всі агенти Бернса, вживані до слідування за людьми, не подобію до звичайних агентів.

Уряд обіцяє ще дальші сенсаційні ревеланції про вживанне детективів Бернса для натиску на присяжних суддів.

ВЕЛИКІ ПОВЕНІ В НОВАЙ АНГЛІ. ШЕСТЕРО ЛЮДИХ ПОГИБЛО.

БОСТОН, Шестець, 3. листопада. — Наслідком уливних дощів, що падали через шлу іч, аваланді ріки в італій майже Нової Англії, зібрані води подекуди підмили дороги й залізничні, зриваючи комунікацію.

Місто Ратенда устелій Вермонті все оточене водами, що видляні прірвавши туди збирника над містом. Залізничні лінії в тієї околиці зривані. Згинули там мало б осіб. На ратунок людей, zagrożених виланом, вислано війська.

РАДЯТЬ НАД РЕФОРМОЮ КАРНОГО ЗАКОНА. НАВИСЯЩИХ СУДІТЬ ТЕПЕР ПО ПОТРЕБИ РЕФОРМИ.

ВАШИНГТОН, 3. листопада. — Нині почала радити тут так звана краєва конференція для зменшення злочинів.

Наради конференції отворив Тефрт, начальник Найвисшого Суду Злучених Держав. У своїй промові Тефрт показав, що американське карне судівництво вказує різні недозага, та потребує скорої та глибокої реформи. Він підняв потребу за поближення проволочи в нимірі карного судівництва та потребу допустити до розгляду карних справ більше інтелегентних присяжних суддів.

РОБІТНИЦІ ЮНІ ХОЧУТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ В СПРАВІ ЗАБОРОНИ КУРИТ

НЮ ЙОРК, 3. листопада. — Перед стейтсними судами розіграєть недовго незвичайно велика боротьба межі підприємствів та робітничими колами.

Американська Федерация Праці постановила організувати робітників півземних залізниць. Сі робітники належуть тепер до компаніїю юні, організованої проти робітничо-страйкарів. Щоби не допустити Федерацию Праці до організації робітників, півземні залізничні підприємства піти в суд домагаючи судової заборони проти Федерация Праці; суд мавби лаборанти Федерация Праці нішастися до робітників півземних залізниць. Федерация Праці каже, що вона має право організувати робітників та що вона готова боронити свого права перед судом. Для сєї шани стрйкарів тепер до Ню Йорку Вилет Мероу. Президент юні стрйкарівх робітників.

РОЗПРАВА ПРОТИ ПОДІСМЕНА-ВБИВНИКА.

НЮ ЙОРК, 3. листопада. — На судовій розправі проти ньюйорського помісмена Данеля Грейема, котрий був поставлений на сторожа коло свого приятеля платничого Прета, а засідів стретати на його жбиті й обрубувати за 4.500 доларів, станув нині як свідок ще один молодий хлопчина, та тізнава Грейема як чоловіка, що сидів в ятці попри вбитого.

Сам свідок був 9-літній Джон Невель, який бавився на вулиці з Чарльмом Аляфрано, який збивався учора.

На домагаючи оборони присяжні відуть завтра на місце, з якого хлопчик мав бачити помісмена, щоби переконатися, чи можливо було їм бачити все так, як вони говорили.

СВЯЩЕНИК ЗАСУДЖЕНИЙ НА ВЯЗНИЦЮ ЗА ПЕРЕВЕННЯ НЕЛЕГАЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЇ.

СПИРАКЮЗ, Н. Й. — Священник Чарзас Флагерті, римокатолицького пароха у Мавит Морриси, Н. Й., узяно винним перевернення нелегальної операції на Кетрі Гагені, яка знаєсяко сє оператія померла. Згаданого священника асуджудо по ма се на в'язницю від 5 до 10 літ. Суддя при виданню засуду заявив, що засудує його на так, легку кару з огляду на його старечий вік, бо священник Флагерті чснать 67 літ.

ПІЛСУДСЬКИЙ ВИДАДЕ ПАПУ.

ВАРШАВА, 3. листопада. — Маршал Пилсудський при кінці листопада думає відвідати папу римського, Піа XI, а також італійського короля, Віктора Емануїла. Теперішній папа, що піл своім власним іменем, Ахизад Ратті, був папським послом у Варшаві й там завривався з Пилсудським і іншими польськими патріотами.

ПОЛЬСЬКІ СУДИ ВИДАЛИ 40 ЗАСУДІВ НА СМЕРТЬ В ПРОТЯГУ 6 МІСЯЦІВ.

ВАРШАВА. — У першім півроці с. р. видали польські суди 17 засудів на смерть, з яких один не виконано. Нагаї судді видали 23 засуди на смерть, з яких виконано лише 4. Нагаї суди існують ще з львівським і краківським аселяційним округами, а в західних частинах Польщі нема вже ніх частин.

ТЕМНОТА СЕРЕД ПОЛЬСЬКИХ ЖИДІВ.

ЛЮБЛИН, Польща. — Жидівський рабин у Любліні, як полюблять старокраєві часописи, казав порозуміювати у жидівській, діалічній пляжкати, у якій кидеться клявту на якогось Хаїма Левого. На тих пляжкатах, друкованих у більшим форматі, з чорними обвідками, містяться приписи, що дотикають виклятати вище згаданого Жидя, а іменю: не вільно входить до мешкання видклятого. Надає жуть уникати видклятого" на видаль 4 літків. Не вільно пушкати його Цю домів молитви. Усьо, що походить з його рук і дому, є нечисте, "тресне" і т. н. Пишучи про кинення сєї клявти, питаються сі часописи, чи жіємо у середовищі, чи у віці радія й аеропланів? На жаль, ті часописи не знають про се, що й у нашій Америці діється щось подібного, та що й тут не жидівські рабини, ала деякі єпископи кидують подібні клявти й оголошують їх у своїх часописах, забавуючи, що жіємо не у темній, безпросвітній Польщі, але у культурній країні.

БЕЛЬГІЙСЬКА ВЧЕНА ПРО УКРАЇНУ.

З Кієва до Москви виїхала бельгійська вчена С. Ляоріо. На розмові зі співробітником РАТАВ Ляоріо розповіла:

"Побувши на Радянській Україні я наочно переконалася, що чутки, поширені білогорядською пресою закордонно, є ніщо інше, як ганебні вигадки. Я не сподівалась, що побачу у вас такі багаті музеї, такі скарбниці мистецтва. Це мене вразило ще й тому, що в Бельгії дехто думає ніби більшовицькі порубавили музеї. Приємо вразив мене київський художній інститут. Це цілий університет мистецтва, де детально розслідують кожну гадузку мистецтва. На Україні я побачила ріжкомантніє й багате мистецтво."

КАНАДІЙСЬКИЙ ЕПІСКОП БУДКА В ГАЛИЧИНІ.

Часопис "Діло" з 13 жовтня с. р. подає, що канадський єпископ Будка приїхав 12 жовтня вечером на довгий добут у Галичину.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ УВІЛЬНИВ З В'ЯЗНИЦЬ КОМУНІСТИЧНИХ ПОСЛІВ.

ПАРІЖ, 3. листопада. — Французський парламент ухвалив більшістю 43 голосів увільнити з в'язниці, на час засідання парламенту, 4 засуджених комуністичних послів. Згаданих послів засуджудо за антиімалітаристичну пропаганду серед жовірів. Барту звиніст одначе, що по скінченню парламентарної сесії згадани послів мусять вернути до в'язниці і докінчити відбуття кари, на яку їх засуджудо.

НЕПОВЕРНЕНА ВРАТА.

Німеччина святкувала минулого місяця 60-ліття дня уродіння одного з найбільших шовіністів, який утратила передучасно, Вальтера Ратенава, вбитого у мент, коли він шукав шляху порозуміння з Францією. У святі-взяччя узяла держ. канцлер Марке і міністер Райхсверкер Геслер, представник науки, літератури, мистецтва та преси. Марке зазначив, що Ратенав очолював добру в німецькій політиці, з метою предялнати для Німеччини втрачене довіри. Гергард Гавнтман змлював образ винімової індивідуальності Ратенава, якої значіння зростає шовіно в перспективі часу. Загал у Німеччині та поза нею майже не знає, що Ратенав був небудемним письменником, суспільним філософом, в якого душа жилою розумністю для всіх провівя арозольні дїєсности та творів мистецтва, чи музики, чи маларства. Ратенав боровся у своїх творах проти духа механізації доведеного у Німеччині до небажаних висот. Ратенав був оборонцем філософії суспільної гармонії, та доцільної рівноваги. Його "Механіка духа" є одною з найбільших передуманих сучасних книжок. Індивідуальність Ратенава була би завважала на його європейських подій більш як десятків кабінетів. Німеччина бачить шовіно нині, кого втратила; нинішні є її сучасні враги не може ривнятися із Ратенавом ширинною інтелегентності, духового багачства та знайомоті, європейського життєвця й найріжкордішніх проважачів.

ВЕЧІР НІМЕЦЬКОЇ ПІСНІ.

Вечір німецької пісні відбувся в "Тавні-гог" при 43 ул., а суботу 5-го жовтня, о 8.30 годині вечером. В програму входять 20 пісень. Шуберта і Брамса. Учасів у концерті прийнято: с. Марта Мюльгаузен, сопран бераліської опери, п. Анна Менік, мецо сопран б. член Метрополітен опери, Арнольда Габора, баритон, член Метрополітен опери. Фортепьян марки Болдвіна спочиває в руках Ісаї Лігмана.

Сей концерт незвичайно інтересною змісту буде правдивим музичним, піром як для дитячої, музики так і для широкійх аудіуму.

СІЛЬСЬКІ ВОДИ ЗУЖИВАЄ МІСТО ВІННІПЕГ В КАНАДІ.

В біжучому 1927 р. зуживає Вінніпег пересічно 14,200,000 галлонів води денно. В 1926 р. денне зуживання вносило 13,800,000, а в 1925 р. 13,300,000 галлонів. В найгорячийший день 1927 р., 22 липня зужито 15,911,000 галлонів.

ВЕЛИКЕ ЗАМОВЛЕННЯ.

Російський маляр Бродський підстав замовлення намадувати образ "Свотичне засідання в Смольнім з нагоди 10-літньої революції" на образі буде видко комуністичних дїєвич мов на портретах. Тому не диво, що він матиме 30 кв. метрів. Бродський піде слідями славного франца маляра Давида, який уживочивовав Наполеона на полотнах, що могли би надаватися до великої панорами.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ПРОЗІТЬ ЗАЛІЗНИЧНИЙ СТРАЙК.

ПРАГА, 2. листопада. — Залізничний страйк, який грозить Чехо-Словаччині, заставив комуністичну у кіда краю. Делегация залізничних робітників, які прийав преміер Шеґа, заявила йому, що коли до четверга, 3. листопада, не піднесеться платня залізничним робітникам, проголосять вони пативний опір усіх залізничних робітників. Правительство заставило видавничому найбільшого соціалістичного часопису "Право Ляду" за те, що веде заваять кампанію за північним опору.

ЗЛУЧЕН ДЕРЖАВИ УОДЯТЬСЯ НА ПІВНІЦІА, ЯК АМБАСАДОРА У ВАШИНГТОНІ.

БЕРЛІН, 2. листопада. — Екзекутивний комітет німецького Райхстагу (парламенту) одобрив іменовання д-ра Фрідріха Прітвіца Гафрона німецьким амбасадором у Вашингтоні, на місце трагічно погубио-го амбасадора Мальцана. Сталося се помімо протіву німецьких націоналістів. Нема тому тепер ніяких перешкод проти його іменовання амбасадором, бо й правительство Злучених Держав годиться на його особу й вишло про се повідомлення до міністерства заграничних справ у Берліні. Др. Прітвіц Гафрон був до тепер радником німецької амбасаді у Римі.

ШАЛЯПІН ДІСТАВ РОЗВІД.

ЗОВОБ'ЯВІСЯ ПЛАТИТИ СВОЙІ ЖІНЦІ 300 ДОЛЯРІВ МІСЯЧНО.

МОСКВА, 3. листопада. — Московський державний суд дав розвід Федорові Шаляпінову, звісному співакови, з його жішкою, Йодде Ігнатівною. Шаляпін, який оженився 29 літ тому назад, не хиз жаром зі своєю жішкою осидати 21 літ.

Розводова формальність була дуже подевична. Суддя Шорін перечав просбу Шаляпіна, у якій він домагає розводу зі своєю жішкою й зобов'язався платити їй \$300 місячно. Відповідо до совітського закону, який уважєє подружжє шільним контрактом, який може бути розвазаний на домагаєни котрої бода сторони, суд удалив йому розводу. Була жінка Шаляпіна, Йодде Ігнатівна згодилася теж на розвід.

Говорять, що Шаляпін задумує оженитися другий раз.

ПОРТРЕТ МАЛОГО КОРОЛЯ ПІТРА НА ПОЧТОВИХ МАРКАХ ЗАСТУПИТЬ ВІН МІСЦЕ ПОРТРЕТУ ПЕРМОШОГО КОРОЛЯ ФЕРДИНАНДА.

БУКАРЕШТ, 3. листопада. — Румунське правительство рішило видати нові поштові марки з портретом 6-літнього короля Мігаєа, які заступлять місце давніх, з портретом дек. короля Фердинанда. На портрети представлений є Іван Мігелю у звичайній білій блязці, американського повороту, й спрушений на дольну коинтроні і цюкованого здраткованого.

ВИНАХІД НОВОГО АНТИСЕНТИЧНОГО СРЕДСТВА.

ЛОНДОН, 3. листопада. — Сер А. Мюа завдав тут в часі одного прийняття, що хемік у Свот Стаффордшир, лабораторіях винайшов по довгих розваках нове антисентичне средство. Евою автором є згуломий своїм, непереміт й невідвлякуюче майже ніякого подраження.

Продуктиєм сього янтисентичного средства одержують явністї листів з лояками від лікарів, які хвалять духа се неже кревасте і змууть його вероварданні винахолоди.

М. ГОРКІЙ ІДЕ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА.

МОСКВА, 3. листопада. — Приятелі М. Горького дістан від нього лист з Неаполію, в яким він повідомляє, що він наміє писати нову повість, яка буде називатися: "Нова Реція". Щоби об'ясуватися з теперішнім життям російських солдат і робітників іде він до Совітського Союзу.

ПІЛСУДСЬКИЙ РОЗВ'ЯЗАВ ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ

ПО ПРОЧИТАННЮ РОЗПОРЯДКУ ПРЕЗИДЕНТА ПОСЛІ КИНУЛИСЯ НА МІНІСТРІВ, ЯКІ ВТІЖЛИ.

ВАРШАВА, 3. листопада. — Преміер Пилсудський розвазав, а властво відречив, мюва польський сойм до 28. листопада, тоб-то до дня, коли кінчиться каденція теперішнього сойму. Польський сенат буде теж розвазаний. Розвазання, а властво відрочення наступило на підставі розпорядку президента Мосцішського, який перечавт віцепреміер Бартеля.

Розвазання сойму наступило з тої причини, щоби недопустити до дискусії над бюджетом, який предложено соймові без подання подробиць. Соймова опезція протинималась польському бюджету без дискусії. В той спосіб поилишилася Польща без бюджету на слідуючий рік. На підставі польської конституції президент держави може продовжжати спеціальним розпорядком індустрічний бюджет на так довго, доки сойм не ухвалить нового.

Коли віцепреміер Бартель почав читати декрет президента, піднесла послн страшний крик і промовочив міністрів, кинуючись до міністерських сидінь. Міністри ратувалися утечею через бічні двері, а провадні тіл утеч генерал Складовський, міністер внутрішніх справ.

Щле засідання сойму від отворення до замикання тривало 5½ мінут.

Преміер Пилсудський показав рівном свою диктаторську владу через замикання 5 часовий, які подали вістку, що жовіріні офіційні незнавали якогось польського єпископа.

СЕСТРА "КАЙЗЕРА" ВІЛЬГЕЛЬМА ВІДАДЕТЬСЯ ДРУГИЙ РАЗ. І НАРЕЧЕННЯМІ, РОСІЙСЬКІЯ БІГЛЕЦЬ ЗУБКОВ, ЧИСЛИТЬ 27 ЛІТ.

БОНН, Німеччина, 3. листопада. — 63-літня принцеса Вікторія Шаумбург Ліме, сестра бувшого цсаря Вільгельма II, яка недавно переїхала відомолюдною операцією, віддається за 27-літнього Олександра Зубкова, російського бігльця. Євангелічна церква громада у Бонні відмовила своїй церкві на вичинах недібраної пари. Кайзер Вільгельм, який уважєє головою дому Гогенцоллернів, відмовив з воєї згоди на се подружжє. Вичина маєтьс відбути між 15 і 20 листопада у палацу принцеси.

Німецький міністер справедливости домагається, щоби Зубков предложив свою метрику, паспорт і інші документи, які загинули в часі російської революції. Ті шканди винірені є на те, аби обпаяти або шлюком недопустити до закінчення подружжє.

Зубков одержує що-даль листи з погрозами, що буде убитий, коли ожениється з сестрою цсаря Вільгельма, однак він не звертає на те уваги.

ШАЛЯПІН ДІСТАВ РОЗВІД. ЗОВОБ'ЯВІСЯ ПЛАТИТИ СВОЙІ ЖІНЦІ 300 ДОЛЯРІВ МІСЯЧНО.

МОСКВА, 3. листопада. — Московський державний суд дав розвід Федорові Шаляпінову, звісному співакови, з його жішкою, Йодде Ігнатівною. Шаляпін, який оженився 29 літ тому назад, не хиз жаром зі своєю жішкою осидати 21 літ.

Розводова формальність була дуже подевична. Суддя Шорін перечав просбу Шаляпіна, у якій він домагає розводу зі своєю жішкою й зобов'язався платити їй \$300 місячно. Відповідо до совітського закону, який уважєє подружжє шільним контрактом, який може бути розвазаний на домагаєни котрої бода сторони, суд удалив йому розводу. Була жінка Шаляпіна, Йодде Ігнатівна згодилася теж на розвід.

Говорять, що Шаляпін задумує оженитися другий раз.

ПОРТРЕТ МАЛОГО КОРОЛЯ ПІТРА НА ПОЧТОВИХ МАРКАХ ЗАСТУПИТЬ ВІН МІСЦЕ ПОРТРЕТУ ПЕРМОШОГО КОРОЛЯ ФЕРДИНАНДА.

БУКАРЕШТ, 3. листопада. — Румунське правительство рішило видати нові поштові марки з портретом 6-літнього короля Мігаєа, які заступлять місце давніх, з портретом дек. короля Фердинанда. На портрети представлений є Іван Мігелю у звичайній білій блязці, американського повороту, й спрушений на дольну коинтроні і цюкованого здраткованого.

ВИНАХІД НОВОГО АНТИСЕНТИЧНОГО СРЕДСТВА.

ЛОНДОН, 3. листопада. — Сер А. Мюа завдав тут в часі одного прийняття, що хемік у Свот Стаффордшир, лабораторіях винайшов по довгих розваках нове антисентичне средство. Евою автором є згуломий своїм, непереміт й невідвлякуюче майже ніякого подраження.

Продуктиєм сього янтисентичного средства одержують явністї листів з лояками від лікарів, які хвалять духа се неже кревасте і змууть його вероварданні винахолоди.

М. ГОРКІЙ ІДЕ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА.

МОСКВА, 3. листопада. — Приятелі М. Горького дістан від нього лист з Неаполію, в яким він повідомляє, що він наміє писати нову повість, яка буде називатися: "Нова Реція". Щоби об'ясуватися з теперішнім життям російських солдат і робітників іде він до Совітського Союзу.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1923
 Published daily except Sunday and holidays
 at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРІОДИКА:	
Three cents a copy.		Подаючи часом три центи.	
One year	\$ 7.00	На рік	\$ 7.00
Six months	3.75	На пів року	3.75
Three months	2.00	На три місяці	2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Лосан-Анжелісі і Берлінгтоні:	
One year	\$10.00	На рік	\$10.00
Six months	5.50	На пів року	5.50
Three months	2.75	На три місяці	2.75

За оголошення редакції не відповідальна.

Telephone "Свобода": 408 Montgomery. Telex. V. H. Cosmos: 1838 Montgomery.
 Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ.

(Реферат виголошений г-ром. Осипом Стегевичем на Четвертій Конгресі Об'єднання).

Заки зачемо говорити про поправу нашого шкільництва в Америці, мусимо наперед пригадати ті школи, які в нас під теперішню пору існують, та застановами хоч побачити, як користи вода приносити нашому суспільству. Як се школа і що вона варта? Постараємося відповісти на се питання можливо як найкоротше.

Відома річ, що українські школи з малими винятками, удержують наш парохій; але як вони про сі школи дбають? Перш усього примічують їх звичайно в тихих та вохких церковних галлях, у яких порядні господарі боявася і картолі держати. Шо такі шкільні приміщення нищать здоров'є дітей, се якось нікому не приходило на думку. Не ліпше стоїть школа і з педагогічного боку. Наші парохіє, шукаючи себе як дияволя, вибирають такого педагога, котрий має "шумний" голос, се звертаючи увагу на його вчительські "співобачення". Перший обов'язок такого вчителя — співати "промогласно" в церкві; другий обов'язок — учити і провадити церковний хор; третій обов'язок — учити й виставляти різні театральні п'єси; четвертий обов'язок — учити в школі дітей; пятий обов'язок (се вже тільки в деяких парохіях) — опаловити й замітити церкву та пришкольський будинок. Осв'ячує будинок нашого пересічного дияволя, званого загальною під популярною назвою: "пан професор".

Маючи тут на приміті лише реформу школи, а не якійсь-там інших парохіальних справ і порядків, пригляньмося хоч побачити ролі нашого дияволя в українській школі. Шо він там учить, і як учить? На чить те, що вміє, і як вміє. Наші "добрі люди" висидать звичайно свою дитину до української школи на те, щоб в домі не заввадили або збикт не

робила. Та ще як иноді підготовляють дитина до своєї рідної школи! "Чекай-но ти, дитино! — мовить похитована мати. — Не хочеш бачити, то пішло тебе до української школи, а там наш "пан професор" уже тобі покаже, де раки змиують!" Очевидно, шо по такій загогиті дитина аж зі сну зривається, котри присниться їй своя рідна школа і свій "тичч".

Уявім собі, шо на такій учительській посаді не се скромний дяк, але людина кваліфікована, шо розуміє значіння школи та свої парохій й обов'язки. Чи в таких обставинах правильний учитель поведе свою школу тут, куди їй належить вести? Я сумніваюсь. По перше, йому не дозволять учити дитвору з таких шкільних підручників, які йому подобаються, але тільки з таких, які подобаються громадянам, а згладно місцевому громадоу управління. По друге, вчителю не дадуть тих шкільних приладів, які він повинен мати під рукою, а по третє — він не голди дати їй ради з тими ріжними перешкодами, які йому підчас науки густо-чисто трапляються. Буває, шо вчитель шошно розігнався в науці, аж тут — лиш дити на Боже волю, бо пришили кузи з дитиною до хресту. Другим разом випав у шкільній час похорон або якась інша церква, чи парохіяльна треба, а иноді то вчитель дає дітям примусово вивчити, бо мусить їти до печі вугля "нашуволати", щоб дитина не дзвонила підчас науки зубами.

Ті і тим подобні перешкоди підвавають повому школі й осміують "пана професора". Оч аж української дитвори, хоча дитвору, значучи з досвідку культуру своїх батьків, не дуже-то тими ріжними перешкодами деморалізується. Але що ви скажете на те, коли в часі науки впаде до клас розлю-

ченя мати і в присутності дітей почне винуватити "пану професорові" свій "штер нoster"? або шо скажете на те, як до школи, ватити паний батько і грозити, шо він учительсьи вуха пообриває, бо він має до свого право — бо він належить до парохії і платити приписану колекту? Чи після такої сумної події учитель, котрий має хоч крихітку честі і самоповаги, може лишитися на довго в своїй школі? За що-ж діти будуть його вважати його школярі і школярки?

Треба ствердити факт, що між нашими дияволятьми є люде чесні, характерні й тактовні, котрі є вже з природи добрими педагогами. Ми би ще трохи фахової підготовки, а видуть з них прекрасні вчителі — може навіть ліпші від деяких панів, шо покинули вчительський семінар, чи якусь иншу вищу школу. Але — ніде правди діти — лучаються тут і такі дияволяччі, котрі вносять ганьбу своєму станові. Якби таких "педагогів" по наших громадах не було, то було би ліпше для самих громад і для дитвору, яку нерозумні громадяне видадуть їм під їхню опіку.

Отсе був би корогенський парох, як виступав наші дителішні школи в Америці. Наусується на думку мимовільне питання: яку користь принесла та школа для нашої суспільності? — Ніку! Шо та школа дала нам за трицять літ своєї діяльності? Де поділось те наше молоде покоління, яке вона виховала? Хто по наших головах буде газдувати тим церковним майном, за яке ми даємо за чуби водомоси? Хто і як буде управляти тими нашими Народними Домами, які ми собі тут в кількох останніх роках прибудави?

II.

Я позволю собі поставити тут одно загальне питання: чи українська школа є в нас в Америці потрібна? Несвідомий наш загал каже, шо йому такої школи не треба. З такими не-свідомими людьми спорити годі, бо звісно, шо "горбатого і могила не випростує". Лишим отже наші "народні колоди" на боці, а попробуємо стати по-стороні тих, котрі кажуть, шо

українська школа для української дитини в Америці принесе якийсь хосен. Шо ті люди думають про свою рідну школу і який інтерес представляє вона для них? Одні — а таких є найбільше — бачать у тій школі свій власний, особистий інтерес. Другі, котрих є значно менше, бачать у ній інтерес загальний, національний.

Перші з них будуть з української школи вдоволені тільки тоді, коли їх дитина навчиться в ній по своему трошки читати й писати, бо се-ж предць пригнитись в життя: от треба навчитись якійсьбу лийст до старого краю, то хай там дідучко бабуся знають, шо їх учить чи вничка, хоч родились в учинь край, а знають і по українськи поклонитись їм — шо стотися разів! А те шо українська мова може приналежитись в Америці — в якійсь банку, чи в шотрі, чи в шапі, чи се там-де. Практичні Американці, коли наймають когось до служби, то все дають першество тм, котрі побіч англійською знають іще якусь иншу мову.

Та ті другі, котрі бажають української школи з інтересом національним, не вдоволяються такою "механічною" школою, в якій дитвору тресується, яке які церковні зв'язки. Вони жадають від своєї рідної школи чогось більше, ніж науки механічного читання й писання, іншої навіть без зрозуміння мови. Вони хочуть, аби українська школа нашу дитвору виховувала, щоб дала їй те, чого вона не може навчитись в американській школі.

Люде, котрі сідять за нашою дитворою по американських школах і поза школами, бачать пераз те, що їм дуже прикро бачити. Коли наша дитина має якийсь питоме славянське ім'я або назвіще, то "сто-процентно" Американці кажуть собі те ім'я по кілька разів "спелувати" і за кожний раз угадуть, шо се слово його ніколи не навчаться. Спелувати дитина жадується на таку американську поведінку перед своїми родичами, а ті зараз знайдуть "на той припадок" світлу розвязку: з Гринька зволіють "Гарого", з Василья "Вроля", з Володимира "Вол-

тер", з Ковалю "Сидор", з Шевця "Кравчик" і так-бай по-вигадують, шо все ніжкий етіолог не додумається в ті словах славянського коріння. Пропалять ра на завше прекрасне українське ім'я, з яким і та дитина, котра се ім'я їдала при хресті в українській церкві.

Усім нам відомо, шо діти іммігрантів в Америці бувають дуже часто утисковані. Ми не раз чули, як наших синів та дочок американські діти називають "брудними полжками" (хорти Поллаке), "гунграми" й иншими лайливими прозвами, а наші діти не вміють навіть оборонитись, не вміють заступитись за національний іменем своїх батьків. Шо цоби стати з киминьбу до словесного "файту", треба мати на поготові якийсь розумний та переконувачи аргументи. А наша дитина з чим стає до боротьби із зрозумілим Американцем? Чи вона йому замаркує? Чи може наших оставленими бляхи, пікніками й иншими подобними українсько-американськими забавами?

(Дальше буде)

ЗВІЯНЕ КОЖНИЙ ВІНОК.
 Звіяне кожний вінок
 Навіть з найкращих віток,
 З роки і лелій,
 З туги і мрій,
 Звіяне кожний вінок.
 Тільки терпівий вінок,
 Спелений з горьких віток,
 З жаю і болу —
 Під з тобою
 Аж у могильні кутки.

Богдан Ленкин.

ЯК ОРГАНІЗУЮТЬ ПОМІЧ ДЛЯ ПОТЕРПІВШИХ ВІД ПОВЕНІ.

Юнгстев, О.

Комітет Зеднинних Товариств і комітет Укр.-Амер. Клубу устроюють Масковий Кляз 26 пидлиць в галі У. Н. Дому, 525 В. Раен Ев. для допомоги потерпілим від повені. Треба сподіватись, шо на забаві не бракує ані одного Українця чи Українки ані прихильтв і причиняться своєю присутністю для потерпілих від повені.

Комітет Зеднинних Товариств.

Кривоге дерева в лісі найбільше.

АХ ТА НАФТА

От собі один нафтовий скандал у світі більше. Так мого скандалу про судову розправу, шо велася у Вашингтоні проти Альберта Фола, будного міністра внутрішніх справ та Гаррі Синклера мілонера і нафтаря, яких обжалує федеральний уряд. Фола обман при винаймі урядових нафтових теренів, званих Тіпай Доам.

Великий світ вже привик до нафтових скандалів і получив з ним обачню. Нафту вичаюні й ми на власній сирі. Бо саме головно нафту залячуємо повеневоле заходно-українське земьє. В подібні положення знаходяться й Азербайжан, якого заляга його нафтових багачств пішла освободжувати неревна Москва. А коли пригадаємо собі клопотні Англії в Мезопотамії, а все черв нафтові терени в Мозау — то до себе збудемо мати понітє, яку силу уявляє собою нафта в політичній і культурній світі.

Нафта є причиною не тільки міжнародних обманів, але є рівном і тим чинником, який вносить зі своїм багачством до тих країв, які ті багачства посядають, дуже часто моральний розклад, який пікпоує мораль держави чи нації. Навіть і під тим оглядом мого досвід з нашого власного українського життя. І в нас боялись ті зарари, яка йде від нафти, коли ми борознає за свою власну державність на землях Західної України. Та над тим розводяться не будемо, бо тим зараром хочемо згадати про ту зарару, про яку говориться тепер в Америці.

Такого скандалу аж з обманом Альберта Фола і Синклера вже давно не було. Того американського суду і справедливість тепер відносно виставлен на пробу. Тепер саме рішається, чи ділсно гірше є одиний всесвітний пан в Америці. Бо досі був паніш паном ситуації, в справі Фола і Синклера. Продовжували вони судові дохождєння як дового хотіли, вигнали свідків до Європи, а хабарництва ділало до того, шо свідки ринилися втратити навіть американське громадянство і поїзтати в Европі, а не вєртати до Америки, щоб не свідчати. А тепер маємо се один скандал. Мілонер Синклер наняв 16 детективів, які сідали за кожним рухом присяжних суддів і старались обачниками, погрозгами та гриміши впливати на них, щоб вони угляділи обжалованим. Через те ділало до того, шо суддя Сідонс уневажаючи детелішню розправу і заповів нову з новими суддями. По таких практиках можна вже тепер надіятись, шо розправа буде ведена в той спосіб, шо присяжні судді будуть замкнені через все час розправи і тим самим не буде можна на них впливати і купувати їх голоси аж се було можливе тим разом. Бо тільки самі острі міри, повязті з боку уряду і суду, змоують же в який такий спосіб ратувати їх престиж та пошуду перед правом.

Злодій.

Бідність, це страшний бич людства. Бідність зводьт хоч нечлене острій ніж прошило доводило на самі низини життя, серце Петра, те батьківське доводило до вичаю й ганебнучи шире серце, шо потопало в морю туги й смутку. Нема, дітись, треба мати багато синів. Треба мати багато синів, щоб боротися з голодом, хайбим і другими явищами бідності.

Я маю на меті оповісти маленьку історію, яку бідність штовхнула чесного чоловіка на ліку дорогу й нівечала його життя.

Селянин Петро Степаненко мав хатину у ліпше мого по доволі. Тож відомо річ, шо не гарадувати треба було шукати кождо зарібку на стороні. Одного року занеджав Петро в часі жнив, і коли вернув до здоров'я, вже була пізна осінь. Як обжав Петро при згадці про дову емю, хайбю коби до Різдва стало, а що тоді?

Настав той час, якого зі страхом чекав Петро. Не стало хайби, грошей нема й продати Бог має шо.

Пішов Петро до пана ділчачи й став прохати корець злічачи на відарбок, або якої будь роботи. Пан відмовив.

Пане ляскавич, шо ж мені робити, діти сидять голодні, хайбю їм кресті?

Про мене, як вмієш, то кради, ви усі злодій обкрадає мене, мовив пан і розмова скінчилась. Остання надія пропала.

Вернув Петро додому, сів на лаві й тяжко закурився. До него підійшли двоє його малих диточок і сіпачи за рукав залетіла: татунку, ми хочемо їсти, дай хайбу.

Те дітине слово: "дай хайбу" людува. Бідність зводьт хоч нечлене острій ніж прошило доводило на самі низини життя, серце Петра, те батьківське доводило до вичаю й ганебнучи шире серце, шо потопало в морю туги й смутку. Нема, дітись, треба мати багато синів. Треба мати багато синів, щоб боротися з голодом, хайбим і другими явищами бідності.

Я маю на меті оповісти маленьку історію, яку бідність штовхнула чесного чоловіка на ліку дорогу й нівечала його життя.

Селянин Петро Степаненко мав хатину у ліпше мого по доволі. Тож відомо річ, шо не гарадувати треба було шукати кождо зарібку на стороні. Одного року занеджав Петро в часі жнив, і коли вернув до здоров'я, вже була пізна осінь. Як обжав Петра при згадці про дову емю, хайбю коби до Різдва стало, а що тоді?

Настав той час, якого зі страхом чекав Петро. Не стало хайби, грошей нема й продати Бог має шо.

Пішов Петро до пана ділчачи й став прохати корець злічачи на відарбок, або якої будь роботи. Пан відмовив.

Пане ляскавич, шо ж мені робити, діти сидять голодні, хайбю їм кресті?

Про мене, як вмієш, то кради, ви усі злодій обкрадає мене, мовив пан і розмова скінчилась. Остання надія пропала.

Вернув Петро додому, сів на лаві й тяжко закурився. До него підійшли двоє його малих диточок і сіпачи за рукав залетіла: татунку, ми хочемо їсти, дай хайбу.

хайбече. Бог простити! Він бачить мою неволю, мою гірку нужду.

Занятий думками, не чув Петро й голоду, не помітив навіть, шо вже стемніло. Зійшла темна нічка, вона закряне мене від хижого людського ока, допоможе добути дітям хайбу.

Війшов Петро у подвір'я, в хаті не було нікого, на чема чинили світлі. Діти, сплять по голоді діти і жінка. Зайшов Петро порожню живуч, взяв м'як сокорку і пішов подем до панського фільварку.

Та до того, щоб злодійом бути, треба хист мати. Підійшов Петро до стодолу, почав сокорку яму під стіною в мерзлій землі рубати, а тут і обочилися його вартівники.

Почав Петро проснитися, на гірку свою нужду зсидяється, так що ж, вартівники не слухають, ті же бж красти, а як же треба відповідати маєт — кажут.

Повели Петра до пана окомана, а той перш усього надав йому бідному Петрові мордочі, окервавів його, а пан ділчачи, се зважавши на просьби Петра, сказав передати його в руки поліції для потягнення до відповідальності.

Поліція, готова до панських послуг, а свою чергу побіла жана й він не вмильдується над своїми бідними, голодними діточками, відмовив, що й скавав, шо я можу красти, шо я злодій.

Голод по малу в смирного Ді нечесного Петра почав вилізати дух злобії, підчас і рішучості.

Піду уночі до панської стодолу, підкопаюся і наберу хайбу. Диточки будуть мати

Петро кару саме вեսною й пішов додому. То вже не той смирний, побожний і послухний Петро. Ні, то ішов домів чоловік, в котрім кипіло море злобії й пімсти.

Чедалеко села стрінув пан ділчачи, шо їхав повозом. Поглянув пан на Петра й говорив до фірманка: Це Петро, з торми манує. Тепер буде одного нового злодія більше. Вчує чі слова Петра, загорілись вичі у нього, затиснув ястукну й живіж промовив: Так, я злодій! Ті, жироїди, довів мене до цього, черте тебе ця пляма упала на мене. Так пам'ятая же, враже, це тобі так не минється.

Війшов Петро в село, ще перешептують люде: Серце стискаєсь. Осъ вже і рідна хатина, сума стосів, мохляра. Вичинив двері і увійшов до середини. Вдарила жінка свого Петра, затремтіла й кинулась витати плачучи, а за нею маза додому. А деж м'як синочок? спитач Петро.

Помер, дельво вимовила жінка.

Помер, повторила Петро й рукою залягла його лице. Сів на лаві, а жінка обповідала, шо гірко, як тяжко було їй жити і боротися з голодом і усіми злиднями. Якаж я рідна Петруськино, шо ти вернув, може тепер покращає наше життя.

Так, любя Оксано, вернув твій муж додому, анішев не той чесний Петро, а злодій, чоловік, котрий не має голосу. Злищени люде, недоплати мені честь, записали моє ім'я в злодіський книжку, щот тепер і я житиму як злодій. Я не хотів свого, я боявся навіть думати про се, але голод примусив, а

пан — дорівав. Не зглянувся на мою нужду, на мою просьбу. Суддя оправдав, а він намігся зробити з мене злодія. Ну й гаразд. Не журися, будеш мати гроші, я дістану їх. Пан дасть. О, ще й батога дасть...

Петруську, шо ти говориш, зі страхом мовила Оксана. Най Бог милує.

Ні, Оксано, зробили з мене звіря й звиром. Така моя доля.

На другий день в панський двір ставали крадіж: укралі паша від мащини.

Поліція перевела у Петра ревізію і немилосердно побива, вимагаючи признання, де підлюк укрядені пас. Та в часі екакуції дали знати, шо пас знайшов; украл його оден з фільварчних слуг і Петра освободили.

Прийшов Петро домів побитий, змордований і кажє до жінки: Баччи, шо значить мати назву "злодій".

За пару діли продав Петро хатину Жидам і забравши жинку й дитинчу, невідомо куди поїдав з села.

Прийшов тиждець часу і у пана пропала пара найкращих коней. Украл їх Петро, бо чинили панови лист, в котрім писавось:

Вельможний пане! Ви сказали, що я можу красти, як вмію, і постарався научити мене. Не хотів я сего, але раз навчив, то беруся до роботи, починаю з вас і кітчу вам. Петро.

Пан підійняв на ноги усю поліцію, побілявши варту, та ні Петро, ні коней не знайшли, а за тиждець друга пара коней пішла за першою.

За короткий час, одного

ранку верта на току була знайдена повозаною, двері від ключі розбиті і забрано трицять міхів пшениці, а на дверях знайшли картку: Добрий день, пане. Це я так орудує. Правда, шо добре. Постараюсь же краще, будете з мене задоволені. Петро.

Пан уладся до повітового начальника й поліція стала охороняти фільварок.

Пройшов місяць спокійно; розійшлась погодишка, шо Петра в сусідній повіті убито.

Поліція, зменшила свій надзир, а пан, заспокоившись, поїхав одного вечора в гості до свого сусіда.

Та лишень стемніло, зявився Петро з десятма товаришами, службо повязали і перевели ревізію в домі, очистили касу й шубфідля, забрали шо цінніше, зникли без сліду. Коли вернув пан уночі, то застав ліпше лист такого змісту: Добрий панове. Це я трохи грошій взяв за роботу. Ще побачимось. Петро.

Пан післав скаргу до губернатра на поліцію — за бездіяльність Губернатор дав поліції строгий приказ ліпматі Петра. Слідила поліція й тайні

агенти, пан назначив п'ятьсот рублів тому, хто ліпмає, вистає або убо Петра, але все не даєло добрих результатів. Петро як під воду пішов.

Пройшло два місяці й Петро дав за себе чутку.

Саме як подалі ввечері й пан з гостями, між котрими був і начальник повітій заслізався, поувещавши на фільварку а у вікно, вдарив блиск полжур. Вибігли усі з кімнати і побачили, шо жогось з чотирьох кінців охопило будинки й стирт.

Закі з міста приїхала пожежна дружина, усю згоріло; лишилось лишень дім, стайня і дві шопи.

Вранці на воротях знайшли лист до пана:

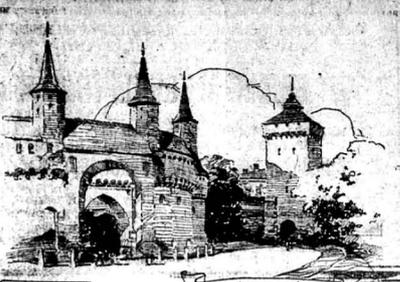
Пане, це я засвітив вам до ввечері. Ви й не думали, шо з мене буде такий молодець. Це я так на розпрацання, бо завтра вийдемо далеко звідси і більше не стрінемось. Отсе то більша наука, як жити. Не будь звіром, а чоловіком. Петро.

З того часу всякий слух за Петра загинув і де він подіся, ніхто не знає.

Дмитро Тагнорє.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець - Захист Українського Народного Союзу.

Огляньте ЛОНДОН в дорозі до ГАЛИЧНИН І ПОЛЬЩІ

ВЕЛИКА ПРОГУЛКА НА РІЗДВЯНІ СВЯТА

На гарнім поїзничім кораблі АКТІВАНІЯ ВІДІЗДЖАЮЧИМ 7-ГО ГРУДНЯ

Пасажири з Саветттона поїздять спеціальним поїздом до Лондону, звідки відбудуться на корабель...

CUNARD LINE New York 25 Broadway

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР! ЧАШО ПЛАТИТЕ РЕНТ І МЕШКАЄТЕ В БРУДНИХ І ТЕРМІХ ЧУЖИХ ДОМАХ?

MICHAEL GALLAN REAL ESTATE (NEAR BROADWAY) ASTORIA, LONG ISLAND

НУЖДА В КРАЮ ВЕЛИКА, БО ЩО НЕ ЗНИЩИВ ВЕСНОЮ МОРОЗ, ТО ДОКІНЧИВ ТЕПЕР ГРАД ТА СТРАХНА ЗЛИВА...

СПРОБА ДІЖЕМО кренки і анажюки до АМЕРИКИ І КАНАДИ

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

ПОВІШІ КНИЖКИ БУДЕМО ВИСЛАТИ ТІЛЬКИ за одержанням нарахування, в з огляду на їх цінність...

ПОШУКУВАННЯ STEFAN I SVETSKY UKRAINSKYI POHREBNIK

НАМ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАСНИ. НЮАРК, Н. Д.Ж. З падолистого свята на новодан.

Поміч потерпілим від повені. На зборох У. Н. Дому в нашій місцевості, представителі М. Бузда підише справу...

МІХАЙЛО ЗАЛУБЦЬКИЙ, баритон, з вокал оркестром

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвічука

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Читанка для II класу)

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Читанка для II класу)

ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ СПРОВАДИЧЕНО не тільки різноманітні, КОЛЛЕКТИВНО сирани в старім крою

ХТО ЗНАЄ ЧИ ВАМ ВДАСТЬСЯ КОЛИ НЕБУДЬ КУПИТИ ЗЕМЛЮ ПО ТАКИХ ЦІНАХ НАСАВ КАВНТИ В ЛОНГ АЙЛЕНД

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвічука

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Читанка для II класу)

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Читанка для II класу)

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПЕРША КНИЖЕЧКА (Читанка для II класу)

ДІВНИЙ ОГОЛОШЕННЯ ПОШУКЕТЬСЯ дівчини або старшої жінки...

НА ПРОДАЖ ФАРМА 140 акрів, двох будівель, 12 акрів лісу...

НА ПРОДАЖ ДІЛКАТЕЛЕН І ГРОСЕРІЯ з всім потрібним до сього мандарина...

ПОШУКУЮ сирани або співачки з невеликим капіталом до виконання...

ІНТЕЛІГЕНТНА ЖЕНЩИНА потрібна до зарплати в домі священника...

ПЕТРО КИЗМА. Для вас є лист від вашої жінки. Пишіть до адміністрації

СВОБОДИ 63 GRAND ST. JERSEY CITY, N. J. Сюди можна просяти просяти всі учор...

АЛЕКСАНДЕР ХИЛЯК УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ

УКРАЇНСЬКА БУЧЕРІЯ БРАТІВ ДЮБРЯ

АДВОКАТ УКРАЇНЕЦЬ МИХАЙЛО ДАДІК

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ. ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ

ХРОНИЧНІ НЕДУГИ МУЖИЧІ І ЖЕНЩИНИ

DR. ZINS Спеціаліст. Осоч. 28 літ. 110 EAST 166th ST. N. Y.

DR. M. SMITH Переняв офіс під ч. 83 E. 78th St.

ДР. Б. ТРОЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

ДЕВ'ЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЛАРИ

АДВОКАТ Б. ПЕЛЕХОВИЧ

УКРАЇНСЬКА БУЧЕРІЯ БРАТІВ ДЮБРЯ

УКРАЇНСЬКА БУЧЕРІЯ БРАТІВ ДЮБРЯ